

31993L0007

Bir Üye Devletin bölgesinden yasadışı olarak alınan kültürel objelerin iade edilmesine dair 15 Mart 1993 tarihli ve 93/7/ EEC sayılı Konsey Yönetmeliği

Resmi Gazete L 074 , 27/03/1993 P. 0074 – 0079

Fince özel baskı: Fasıl 2 Cilt 9 P. 0012

İsveç dili özel baskı: Fasıl 2 Cilt 9 P. 0012

Bir Üye Devletin bölgesinden yasadışı olarak alınan kültürel objelerin iade edilmesine dair 15 Mart 1993 tarihli ve 93/7/ EEC sayılı KONSEY YÖNETMELİĞİ

Avrupa Ekonomik Topluluğunu kuran Antlaşma uyarınca ve özellikle de 100a sayılı Madde ile ilgili olarak,

Komisyon dan alınan teklif ile ilgili olarak (1),

Avrupa Parlamentosunun işbirliği ile ilgili olarak (2),

Ekonomik ve Sosyal Komitesinin düşüncesi ile ilgili olarak (3),

En geç 1 Ocak 1993 tarihi olmak üzere Antlaşmanın 8a sayılı Maddesi, Antlaşmanın hükümleri uyarınca malların, insanların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımın sağlandığı iç sınırları olmayan bir bölgeyi oluşturan iç pazarın kurulmasını sağladığı için;

Antlaşmanın şartlarına ve 36. Maddenin sınırları dahilinde, Üye Devletler 1992 tarihinden sonra kendi ulusal zenginlikleri belirleme ve iç sınırları olmayan bu bölgedekileri korumak üzere gerekli tedbirleri alma hakkını saklı tutacağı için;

Söz konusu 36. Maddenin anlamı dahilinde ulusal zenginlikler olarak sınıflandırılan ve kültürel varlıkların ihracatı ile ilgili olarak yukarıda belirtilen ulusal tedbirlerin ya da 9 Aralık 1992 tarihli ve 3911/ 92 sayılı Konsey Yönetmeliğinin (EEC) ihlal edilmesi durumunda Üye Devletlerin kendi bölgelerinden alınan kültürel objelerin kendi bölgelerine iade edilmelerini sağlamalarına olanak veren düzenlemelerin getirilmesi gerektiği için (4); bu düzenlemelerin uygulanmasının mümkün olduğunca basit ve etkin olması gerektiği için; iade ile ilgili işbirliğini kolaylaştırmak amacıyla, düzenlemelerin kapsamının, kültürel objeler ile ilgili ortak kategorilere ait parçalara dair olması gerektiği için; dolayısıyla İşbu Yönetmeliğin Ek'inin, söz konusu 36. Maddenin anlamı dahilinde 'ulusal zenginlikler' olarak sıralanan objeleri tanımlama meramından yalnızca o şekilde sınıflandırılacak onje kategorilerini kapsamından ve İşbu Yönetmelik ile getirilen iade prosedürü kapsamına alınabileceği için;

Ulusal zenginlikler olarak sınıflandırılan ve kamu koleksiyonlarının ya da dini kurumların envanterlerinin ayrılmaz bir parçası olan ancak bu ortak kategorilere dahil olmayan kültürel objeler de İşbu Yönetmelik kapsamında olması gerektiği için;

Ulusal zenginlikleri ile ilgili olarak, çalınan sanat eserleri alanında ve özellikle de Interpol ve kendi ulusal zenginliklerinin ve kendi kamu koleksiyonlarının bir parçasını oluşturan kayıp, çalınmış ya da yasa dışı olarak kaldırılmış kültürel objelere dair benzer listeler yayınlayan diğer yetkili kurumlar ile

kayda geçirmede yakın işbirliği kurarak Üye Devletler arasında idari bir işbirliği oluşturulması gerektiği için;

İşbu Yönetmelik ile belirtilen prosedür, iç pazar bağlamında Üye Devletler arasında bu alanda bir işbirliği oluşturmanın ilk adımı olduğu için; amaç ilgili ulusal yasaların karşılıklı olarak tanınması olduğu için; bu yüzden özellikle de Komisyonun bir Danışma Kurulu tarafından desteklenmesi için bir hüküm verilmesi gerektiği için;

İşbu Yönetmelik ile birlikte 3911/92 sayılı Yönetmelik (EEC), Üye Devletlerin kültürel varlıklarını korumak için bir Topluluk sistemi getirdiği için; Üye Devletlerin işbu Yönetmeliğe uygunluk tarihinin, söz konusu Yönetmeliğin yürürlüğe girme tarihine mümkün olduğunca yakın olması gerektiği için; işbu Yönetmeliği uygulamak için gerekli kendi yasal sistemleri ve kendi mevzuatlarına yaptıkları değişiklikler kapsamı ile ilgili olarak bazı Üye Devletlerin daha uzun bir süreye gereksinimleri olacağı için;

AVRUPA TOPLULUKLARI KONSEYİ,

İŞBU YÖNETMELİĞİ KABUL ETMİŞTİR:

Madde 1

İşbu Yönetmeliğin amaçları doğrultusunda:

1. 'Kültürel Objeler' aşağıdaki özelliklere sahip bir objedir :

- Bir Üye Devletin bölgesinden yasa dışı olarak alınmasından önce ya da sonra, ulusal mevzuat uyarınca ya da Antlaşmanın 36. Maddesinin anlamı dahilindeki idari prosedürler ile ilgili olarak artistik, tarihi ya da arkeolojik değeri olan ulusal zenginlikler arasında sınıflandırılan,

ve

- Ek'te sıralanan kategorilerden birine ait olan ya da bu kategorilerden birisine ait olmayan ancak aşağıdakilerin ayrılmaz bir parçasını oluşturan:

- Müzelerin, arşivlerin ya da kütüphanelerin koruma koleksiyonlarının envanterlerinde sıralanan kamu koleksiyonları

İşbu yönetmeliğin amaçları doğrultusunda, 'kamu koleksiyonları', bir Üye Devletin, bir Üye Devlet içerisindeki yerel veya bölgesel kurumların mülkü olması ya da söz konusu Üye Devletin bölgesinde bulunan, söz konusu kurumun Üye Devletin ya da yerel veya bölgesel kurumun mülkü olması ya da önemli oranda Üye Devletçe finanse edilen bir kurumun mülkü olan koleksiyonlardır;

- Dini kurumların envanterleri.

2. 'Bir Üye Devletin bölgesinden yasa dışı olarak alınmış' demek:

- ulusal zenginliklerin korunmasına dair kuralları ihlal ederek ya da 3911/ 92 sayılı Yönetmeliği (EEC) ihlal ederek bir Üye Devletin bölgesinden alınmış olan, ya da

- Yasal olarak belirlenen geçici alım süresinin sonunda iade edilmeyen ya da söz konusu geçici alım ile ilgili herhangi bir koşulun ihlal edilmesi demektir.

3. 'Talepte bulunan Üye Devlet' demek, bölgesinden kültürel objenin yasal olmayan bir şekilde alındığı Üye Devlet demektir.

4. 'Talep edilen Üye Devlet', bölgesindeki bir kültürel objenin bir diğer Üye Devletin bölgesinden yasa olmayan bir şekilde alındığı Üye Devlet demektir.

5. 'İade', talepte bulunan Üye Devlet'in bölgesine kültürel objenin fiziki olarak iade edilmesi demektir.

6. 'Malik' demek, kişinin kültürel objeyi fiziki olarak kendisinin namına elinde tutması demektir.

7. 'Hamil' demek, kültürel objeyi fiziki olarak üçüncü taraflar için elinde tutan kişi demektir.

Madde 2

Bir Üye Devletin bölgesinden yasa dışı olarak alınmış olan kültürel objeler, prosedüre göre ve işbu Yönetmelikte belirtilen şartlara göre iade edilir.

Madde 3

İşbu Yönetmelikte belirtilen görevleri yerine getirmek üzere her bir Üye Devlet bir ya da daha fazla merkezi otorite görevlendirir.

Üye Devletler, Komisyonu işbu Maddeye istinaden görevlendirdikleri tüm merkezi otoritelere dair bilgilendirir.

Komisyon, bu merkezi otoritelerin ve Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesinin C serisinde bunlara dair yapılan değişikliklerin bir listesini sunar.

Madde 4

Üye Devletlerin merkezi otoriteleri, Üye Devletlerin yetkin ulusal makamları arasında işbirliği yapar ve müzakereleri artırır. Üye Devletlerin yetkin ulusal makamları özellikle aşağıdakileri yerine getirir:

1. Talepte bulunan Üye Devletin başvurusu üzerine, maliki ve/ veya hamili belirterek bölgesinden yasal olmayan bir şekilde alınan belli bir kültürel objeyi arar. Başvuru, objenin fiili ya da varsayılan yerine göre işbu araştırmayı kolaylaştırmak için gerekli tüm bilgileri içermelidir.
2. Kültürel objenin kendi bölgesinde bulunduğu ve bu kültürel objenin bir başka Üye Devletin bölgesinden yasal olmayan bir şekilde alındığına inandıran haklı gerekçeler ile ilgili Üye Devlete ihbarda bulunur;
3. Kontrolün 2. Paragrafta belirtilen ihbarın yapılmasından itibaren 2 ay içerisinde yapılması koşuluyla talepte bulunan Üye Devletin yetkili makamlarının söz konusu objenin kültürel bir obje olup olmadığını kontrol etmesine olanak verir. Eğer bu belirtilen süre içerisinde yapılmaz ise, 4. ve 5. Paragrafların uygulanmasına son verilir;
4. İlgili Üye Devlet ile işbirliği halinde, kültürel objenin fiziki olarak korunması için gerekli tedbirleri alır;
5. Gerekli geçici tedbirler ile iade prosedüründen kaçacak herhangi bir işlemi önler;
6. İade ile ilgili olarak malik ve/ veya hamil ve talepte bulunan Üye Devleti arasında aracı olarak hareket eder. Bu amaçla, 5. Madde saklı kalmak koşuluyla, talepte bulunulan Üye Devletlerin yetkili makamları öncelikle, talepte bulunulan Devletin ulusal mevzuatına göre ve talepte bulunan devletin ve malikin ya da hamilin resmi onaylarını vermeleri şartıyla tahkim prosedürünün uygulanmasını kolaylaştırır.

Madde 5

Talepte bulunan Üye Devlet, talepte bulunulan Üye Devletteki yetkili mahkeme huzurunda, malike karşı ya da bunu yanıltarak hamile karşı işlemler başlatabilir.

İşlemler yalnızca bunların başlatılması için gerekli belgenin yanına aşağıdakiler de eklendiği zaman başlatılabilir:

- talep ile istenilen objeyi açıklayan ve bunun kültürel bir obje olduğunu belirten bir belge,
- Kültüre objenin bölgeden yasa dışı olarak alındığına dair talepte bulunan Üye Devletin yetkili makamlarınca verilen beyanname.

Madde 6

Talepte bulunan Üye Devletin merkezi otoritesi, söz konusu objenin iade edilmesinin güvenliğini sağlamak amacıyla işlemlerin başlatıldığında dair talepte bulunulan Üye Devletin merkezi otoritesini bilgilendirir.

Talepte bulunulan Üye Devletin merkezi otoritesi, derhal diğer Üye Devletlerin merkezi otoritelerini bilgilendirir.

Madde 7

1. Üye Devletler mevzuatlarında, işbu Yönetmelikte belirtilen iade işlemlerinin, talepte bulunan Üye Devlet, kültürel objenin yerinden ve malikin ya da hamilin kimliğinden haberdar olduktan bir yıldan fazla süre aşılığında başlatılamayabileceğini belirtir.

Her durumda söz konusu işlemler, talepte bulunan Üye Devletin bölgesinden obje yasa dışı olarak alındıktan 30 yıldan fazla süre sonra başlatılamazlar. Ancak Madde 1'de (1) atıfta bulunulan kamu koleksiyonlarının bir parçasını oluşturan objelerin durumunda, ve ulusal yasa uyarınca özel koruma düzenlemelerine tabi olan Üye Devletlerdeki dini eşyalarda, iade işlemleri, işlemlerin, zaman sınırlamasına tabi olmadığı ya da 75 yılı geçen bir süre belirten Üye Devletler arasındaki ikili anlaşmaların olduğu durumlar hariç olmak üzere 75 yıllık bir zaman kısıtlamasına tabidir.

2. Eğer talepte bulunan Üye Devletin ulusal sınırlarından yapılan alım başlatılacakları zaman artık yasa dışı değilse, iade işlemleri başlatılamaz.

Madde 8

7. ve 13. Maddelerde aksi öngörülmedikçe, yetkili mahkeme Madde 1'e (1) göre kültürel bir obje olarak görülen ve ulusal bölgeden yasal olmayan bir şekilde alınan söz konusu kültürel objenin iadesini ister.

Madde 9

Objenin iadesi istendiğinde talepte bulunulan Devletlerdeki yetkili mahkeme, objeyi edinmeye malikin gerekli özeni ve dikkati gösterdiğinin anlaşılması şartıyla durumun şartlarına göre adil gördüğü şekilde malike tazminat verir.

İspat zorunluluğu, talepte bulunulan Üye Devletin mevzuatına tabidir.

Hibe ya da vekalet durumunda, malik bu şekillerde objeyi edindiği kişiden daha avantajlı bir konumda olmaz.

Talepte bulunan Üye Devlet, objenin iadesi üzerine söz konusu tazminatı öder.

Madde 10

Kültürel bir objenin iadesini isteyen kararı uygulamada yapılan masraflar, talepte bulunan Üye Devletçe karşılanır. Aynıısı Madde 4'te (4) atıfta bulunan tedbirler ile ilgili yapılan masraflar için de geçerlidir.

Madde 11

Adil tazminin ve sırasıyla Madde 9 ve Madde 10'da atıfta bulunulan harcamaların ödemesi, bölgesinden kültürel objenin yasa dışı olarak alınmasından sorumlu kişilerden bu ücretlerin alınması amacıyla talepte bulunan Üye Devletin dava açma hakkına zarar vermez.

Madde 12

İadeden sonra kültürel objenin mülkiyeti, talepte bulunan Üye Devletin kanununa tabidir.

Madde 13

İşbu Yönetmelik, yalnızca 1 Ocak 19933 tarihinde ya da bu tarihten sonra Üye Devletin bölgesinden yasal olmayan şekilde alınan kültürel objeler için geçerlidir.

Madde 14

1. Her bir Üye Devlet, Ek'te verilenlerden başka obje kategorilerine girecek kültürel objeleri iade etme yükümlülüğünü uzatabilir.
2. Her bir Üye Devlet, 1 Ocak 1993 tarihinden önce diğer Üye Devletlerin bölgesinden yasal olmayan şekilde alınan kültürel objelerin iadesi taleplerine karşı işbu Yönetmelikçe sunulan düzenlemelere başvurabilir.

Madde 15

İşbu Yönerge, talepte bulunan Üye Devletçe ve/ veya çalınan kültürel objenin sahibi tarafından Üye Devletlerin ulusal yasaları uyarınca başlatılabilecek herhangi bir sivil tatbikata ya da cezai kovuşturmaya zarar vermez.

Madde 16

1. Üye Devletler, her üç yılda bir ve ilk olarak Şubat 1996'da Komisyona işbu Yönetmeliğin uygulanmasına dair bir rapor gönderir.
2. Komisyon, her üç yılda bir Avrupa Parlamentosuna, Konseye ve Ekonomik ve Sosyal Komiteye işbu Yönetmeliğin uygulanmasını yeniden gözden geçiren bir rapor gönderir.
3. Konsey, üç yıllık bir başvuru sürecinin ardından Komisyondan alınan teklife göre hareket ederek işbu Yönetmeliğin etkinliğini yeniden değerlendirir ve gerekli uyarlamaları yapar.
4. Herhangi bir durumda Komisyondan alınan teklif ile hareket eden Konsey, her üç yılda bir Topluluktaki ekonomik ve parasal göstergeler temelinde Ek'te gösterilen miktarları inceler ve günceller.

Madde 17

Komisyon, 3911/ 92 sayılı Yönetmeliğin (EEC) 8. Maddesince oluşturulan Komite tarafından desteklenir.

Komite, başkanın kendi inisiyatifi ile ya da Üye Devletin temsilcisinin talebi üzerine masaya yatırılabilir işbu Yönetmeliğin Ek'ine başvurulmasından kaynaklanan herhangi bir soruyu inceler.

Madde 18

Kabul edilme tarihinden itibaren en geç on iki ay içerisinde işbu Yönetmeliğe uyması gereken Belçika Krallığı, Federal Almanya Cumhuriyeti ve Hollanda Krallığı hariç olmak üzere, Üye Devletler kabul tarihinden itibaren dokuz ay içerisinde işbu Yönetmeliğe uyması gereken yasaları, düzenlemeleri ve idari hükümleri yürürlüğe koyar. Bunlar Komisyonu derhal bu durumdan haberdar eder.

Üye Devletler, bu tedbirleri kabul ettikleri zaman, işbu Yönetmelikte bir referans da içerirler ya da resmi olarak yayınlanmaları durumunda bunlara söz konusu referans eklenir. Bu tür bir referans oluşturmanın yöntemleri, Üye Devletlerce belirlenir.

Madde 19

İşbu Yönetmelik, Üye Devletlere ithaf edilmiştir.

15 Mart 1993 tarihinde Brüksel'de imzalanmıştır.

Konsey adına

Başkan

M. JELVED

(1) Resmi Gazete No C 53, 28. 2. 1992, p. 11, ve Resmi Gazete No C 172, 8. 7. 1992, p. 7.

(2) Resmi Gazete No C 176, 13. 7. 1992, p. 129 ve Resmi Gazete No C 72, 15. 3. 1993.

(3) Resmi Gazete No C 223, 31. 8. 1992, p. 10.

(4) Resmi Gazete No L 395, 31. 12. 1992, p. 1.

EK

Antlaşmanın 36. Maddesi dahilinde 'ulusal zenginlikler' olarak objelerin sınıflandırıldığı Madde 1'in (1) ikinci satırında atıfta bulunulan kategoriler, işbu Yönetmelik A.1 uyarınca iadeyi geçerli hale getirmek için sırasıyla yapılmalıdır. Aşağıdakilerden bulunan 100 yılıktan fazla arkeolojik objeler:

- karadaki ya da yeraltındaki kazılar ve bulgular,

- sit alanları (arkeolojik alanlar)

- arkeolojik koleksiyonlar

2. 100 yaşını aşan bozulmamış artistik, tarihi ya da dini anıtların bölünmez bir parçasını oluşturan elementler

3. Herhangi bir ortamda ya da herhangi bir materyalden tamamen el ile çıkarılan resimler ve tablolar (1).

4. Herhangi bir ortamda ve herhangi bir materyalde tamamen el ile çıkarılan 1. ya da 2. Kategoridekilerden başka mozaikler ve çizimler (1)

5. İlgili tabakaları ve orijinal posterleri ile orijinal gravürler, baskılar, ipek baskılar ve taş baskılar (1).

6. Kategoridekilerden farklı olarak, orijinal heykeller ya da orijinali gibi aynı işlemle üretilmiş heykeller ve suretler (1),

7. Bunlarla ilgili fotoğraflar, filmler ve negatifler (1).

8. Tek tek ya da koleksiyon halinde haritalar ve partiyonlar da dâhil olmak üzere inkunabeller ve el yazmaları (1).

9. Tek tek ya da koleksiyon halinde 100 yaşından fazla kitaplar

10. 200 yaşından fazla basılı haritalar

11. 50 yılıktan fazla herhangi bir tür ya da herhangi bir ortamdaki arşivler ve bunların parçaları

12. (a) Koleksiyonlar (2) ve zoolojik, botanik, mineralojik ya da anatomik koleksiyonlardan örnekler;

(b) Tarihi, paleontolojik, etnografik ya da nümizmatik önemi olan koleksiyonlar (2)

13. 75 yılıktan fazla ulaşım araçları

14. A.1 ile A.13 arasındaki kategorilerde yer almayan 50 yaşından fazla diğer antik eserler.

A.1 ile A.14 arasındaki kategorilerde yer alan kültürel objeler, ancak B'de verilen mali eşik değerlerine denkler ise ya da bunları geçiyorsa işbu Yönetmeliğin kapsamına girer.

B. A'daki belli kategoriler için geçerli olan mali eşik değerleri (Avrupa para birimi ile)

Değer: 0 (Sıfır)

- 1 (Arkeolojik objeler)

- 2 (Parçalarına ayrılmış eserler)

- 8 (İnkunabeller ve el yazıları)

- 11 (Archives)

- 11 (Arşivler)

15 000

- 4 (Mozaikler ve çizimler)

- 5 (Gravürler)

- 7 (Fotoğraflar)
- 10 (Basılı haritalar)
- 50 000
- 6 (Heykeller)
- 9 (Kitaplar)
- 12 (Koleksiyonlar)
- 13 (Ulaşım araçları)
- 14 (Diğer objeler)
- 150 000
- 3 (Resimler)

Mali değerlerin karşılanıp karşılanmadığına dair değerlendirme, iade istendiği zaman yapılmalıdır. Mali değer, talepte bulunulan Üye Devlette o objenin değeridir.

Ek'teki Avrupa para birimleri ile açıklanan değerlerin ulusal para birimlerine dönüştürülme tarihi 1 Ocak 1993'tür.

(1) 50 yılıktan fazla olanlar ve icat eden kimselere artık ait olmayanlar.

(2) 252/ 84 sayılı davada verdiği kararda Adliye Mahkemesi tarafından belirtildiği şekilde : Ortak Gümrük Tarifelerinin 99.05 sayılı başlığı altındaki anlam dahilinde bulunan 'kolektörlerin' parçaları, bir koleksiyona dahil edilmeye dair istenilen özelliklere sahip olan parçalardır; yani, nispeten az bulunan, normalde asıl amaçları için kullanılmayan ve benzer hizmet parçaları ile ilgili yapılan normal ticaretin dışındaki özel işlemlere tabi olan ve yüksek değere sahip parçalardır.
